

VAISENHUSIANERBLADET

UDGIVET AF FORENINGEN:

„DET GODE MINDE”

Nr. 7.

København, Juli 1907.

5. Aarg.

En Sammenslutningstanke.

Lad fast sig knytte Fællesskabets Bånd:
thi snoet af trende vorder stærken Kæde,
og kan vi virke sammen Haand i Haand,
saa støttes hver for sig til Gavn og Glæde.
Jon.

Vi lever i en Tid, hvor man slutter sig sammen paa saa mange Maader og med de forskelligste Formaal for Øje; de store og stærke bliver derved endnu større, og de smaa kan blive store.

Vor Forening er — trods ydre Anseelse — i sin selskabelige Fremtræden kun ringe og kan kun høste Gavn af at tiltræde den Sammenslutning med Opfostringshusforeningen og De forenede Kirkeskolers Minde, som vi hermed bringer til vore Læseres Kundskab.

Denne lige saa smukke som sunde Tanke om en Samvirken mellem de nævnte beslægtede Foreninger (der lider af lignende Brøst som vor egen) er udgaaet fra Opfostringshusforeningen, som derefter satte sig i Forbindelse med De forenede Kirkeskolers Minde; for en Maanedstid siden indbød saa de to respektive Bestyrelser vor Ledelse til en Sammenkomst. Dette Møde fandt — under særdeles hjertelige Former — Sted i D. f. K. M.s Kolonihave, og Diskussionen resulterede i, at man besluttede i Fællesskab at foretage en stor Sommer-

udflugt og dernæst senere fortsætte Samarbejdet med Henblik paa Foredrag og lign.

Denne Fællestur (se Programmet paa 3. Side) tjener samtidig som Eksempel og Prøve paa, hvad man tilsigter, og maa jo siges at være saa godt anlagt og navnlig saa prisbillig, at man tør forvente en Tilslutning, som staar i Forhold dertil. Et Blik paa Programmet vil hurtigt overbevise vore Læsere om, at hvad der her bydes saavel Medlemmer som Besøgende faktisk er noget enestaaende, og man kan ikke vise Sagen sin Sympati paa en bedre — og behageligere — Maade end ved at virke for den størst mulige Tilslutning den 18. August og derigennem opmuntre dem, der har ofret Tid og Arbejde paa Tankens Virkeliggørelse. Af denne store Fællestur vil jo det videre Syn paa Sagen afhænge og den større eller mindre Optimisme, hvormed det paatænkte Fællesudvalg skal tage fat paa Fremtiden.

Lad det da ikke mangle paa den fornødne Tilslutning, saaledes at D. g. M. kan opvise en fulltallig Trediedel og derigennem berede sig selv mange baade fornøjelige og interessante Timer i Fremtiden.

Det kgl. Vajsenhus

1720—1727.

(Fort.)

Den mest indgaaende Fremstilling af Branden er følgende, som Justitsraad *Mahling* gav paa Direktionens mødet i Marts 1731 i Anledning af, at han ikke længere ønskede at opbevare og staa til Ansvar for Obligationerne, en Opgave han mente hørte ind under Kuratorernes Hverv, skønt han efter »Direktørernes venlige Begiæring nu alt i nogle Aar, for visse Aarsagers Skyld, har paataget sig stor Møje, megen Bekymring, og ei lidet Ansvar med Wæysenhusets Obligationer og Penge, og i Særdeleshed udi den udi Aaret 1728 denne kgl. Residentz Stad og dette Huus overgangne ulykkelige Ildebrand, da Inspecteuren for at lade sig det kgl. Wæysenhusets Tarv være angelegen, og uden at berømme sig deraf, paa alle optænkelige Maader og for alle Ting søgte, og ved den gode Guds Bistand, ogsaa, Ham alene være derfor lovet og priset, fik reddet Wæysenhusets Kirkes Sølf-Kalk og Disk og Sølf-Eske til Oblater, de store Sølf-Lysetager, Rødflyvels Alterklæde og Messehagel med Guld broderet, Alter Bibel med mere dertil hørende, samt Wæysenhusets egne og beste Brevskaber, Obligationer, effecter, Meubler og Penger, som udgjorde en stor og anseelig Capital, hvorved Inspecteuren maatte flytte og flække fra et stæd til det andet, hvorover han maatte lade den største og beste Del af sine egne Meubler og Indboe brænde, spolere og blive udi Sticken, uden at hannem er skeed nogen betydelig hjælp for saadan bedrøvelig Tid.«

Skønt det altsaa ikke er let at afgøre — af de mange modstridende Meddelelser fra Samtiden og endnu mindre efter de overdrevne Beretninger fra senere Tider — hvor meget der brændte, er det dog sikkert, at Vajsenhuset ikke behøvede at standse sin Virksomhed paa Grund af Branden. De følgende Aar var som Inspektøren skriver en »bedrøvelig Tid«. Dels led Stiftelsen svære Pengetab derved, at flere af de til Vajsenhuset pantsatte Ejendomme nedbrændte, og Debitorerne var ude af Stand til at betale deres Gæld, saa at denne tilsidst maatte ned sættes og Renterne eftergives, hvorved Stiftelsen led et reelt Tab paa 6000 Rdl. Dels stilledes der endnu større Krav til Vajsenhusets i Forvejen saa indskrænkede Plads, idet man maatte optage Resten af de Børn, der var anbragte i Konventhuset, som fuldstændigt ødelagdes ved Ildebranden. En Genopbygning og Ombygning af Vajsenhuset blev derfor nødvendig, og der anvistes hertil en Sum af 28,665 Rdl. 1 Mk. af Brandkassen. Der blev gjort adskil-

lige Udkast og Tegninger til den nye statelige Bygning, men inden Arbejdet blev begyndt, døde Frederik IV — den 12. Oktober 1730 — og han oplevede altsaa ikke at se Vajsenhuset i den nye Skikkelse, skønt han havde approberet Planen dertil.

Uddrag af

Breve fra en gammel Vajsenhusianer i New Zealand.

Meddelte og oversatte fra Engelsk af CHR. M. HANSEN.

Heddon Bush, 25. Marts 1901.

..... Jeg lever i et Land, som er i fuldeste Blomstring, takket være en lang, fuldstændig uforstyrret Udviklingsperiode og takket være den nuværende Regerings vise Love og liberale Principer. Enhver Person, Mand som Kvinde, der er fyldt 21 Aar, er Vælger. Her har Kvinderne lige Adgang med Mændene til Besættelsen af mange Slags Statsembeder. Blandt Lærere, Læger og Advokater findes adskillige Kvinder, og de gør god Fyldest. Vi har endog her paa Øen kvindelige Borgmestre.

Vore Forligs- og Voldgiftsretter ordner enhver Uoverensstemmelse mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, saaledes at Strejker er en ukendt Kalamitet hos os. Arbejdstiden er overalt 8 Timer med en halv Hviledag midt i Ugen foruden Søndagsfriheden.

Enhver Indskrænkning i Tilvirkning eller Salg af spirituøse Drikke bestemmes af Borgerne selv. Hvert tredje Aar udæskes Vælgernes Mening i saa Henseende med særlig Stemmeafgivning over hele Landet.

Vor Skoleundervisning er meget fuldkommen og omfattende. Den staar betydelig over de andre Australske Koloniers, ja selv Englands. Drengene og Piger undervises under samme Vilkaar. Vort hele Opdragelsessystem er beundringsværdigt; Skolen føres ganske paa Statens Bekostning. Religionsundervisningen er fuldstændig overladt til Gejstligheden og Forældrene; Staten blander sig slet ikke heri.

Jeg føler mig forvisset om, at der intetsteds paa Jorden findes et friere, sundere og lykkeligere Land end New Zealand. Alene den Maade, paa hvilken Kolonister hjælpes til Landerhvervelse — ikke alene ved let Adgang til fortrinlig Jord, men ikke mindst ved Forskud af Pengesummer, der paa lettest mulige Maade kan afbetales over en lang Aarrække — stempler New Zealands Regering som Verdens liberaleste og humanest tænkende.

..... Det er heldigt for mig, at Du har saa ringe Ulejlighed med at oversætte mine Breve, og jeg kan forsikre dig, at *intel Brev er mig mere velkomment end et dansk*, saa jeg beder dig, ikke forsøge at skrive paa Engelsk, men giv mig det gamle *Modersmaal*; jeg elsker det, kære Ven, af mit ganske Hjærte, men Du vil forstaa Vanskelig-

heden for mig efter saa mange Aars Fraværelse i et fremmed Land at *skrive* mit eget Sprog.

..... Modtag min Tak for de Tryksager, Du af og til sender mig, *Vajsenhusianerbladet er særlig velkomment*. Modtag nu vore bedste Ønsker for dig, din Hustru og Familie. Idet vi ønsker Eder alle Helbred, Lykke og et godt Aar, og i Haab om snart at høre fra dig forbliver jeg

Din hengivne Ven

Geo. M. Hassing.

Fondet til Opførelse af

»Det gode Minde«s eget Hjem

(Stiftet af Hr. Forstander Gandrup)

Kapitalen er nu Kr. 2,009.23

Rest fra Det lille Lotteri..... » 10.00

Ialt Kr. 2,019.23

Bidrag modtages fremdeles med Taknemmelighed; ligeledes gerne nye Indmeldelser af Bidragydere. BESTYRELSEN.

VAJSENHUSIANA.

Søndagen den 9. Juni havde Foreningen Skovtur. Medlemmerne, ca. 20, samledes Kl. 10 ved Slangrup St. og kørte til Hareskov, hvor den medbragte Frokost spistes i Hareskovpavillonen; derefter gik Turen gennem Skoven til Frederiksdal.

Til stor Glæde for Deltagerne gav Foreningen en Sejlstur til Jægerhuset, hvor vi atter spiste og tog derefter hjem fra Holte St. efter at have tilbragt en behagelig Dag.

F—sen.

²⁰/₁₀₀. Den Sammenkomst, vi en Sommeraften hvert Aar har i vor Stiftelses Have, plejer ellers at være begunstiget af godt Vejr; men man kunde jo ikke vente sligt i Aar, hvor en tropisk Regn og en nordisk Blæst holder Stævne-møde i »Danas Have« baade ved de mørke Dages Lys og de »lyse« Nætters Mørke.

Det regnede altsaa — temmelig godt endda. Alligevel var det med behagelig Overraskelse, Deres Meddelelser be- traadte den idylliske Plet, thi se: over det rummelige Lysthus i Havens ene Ende var anbragt et solidt Bræd- detag, hvorunder et Par og Tredive trofaste var bænke- de om de Schouske Puncheboller, og hvor Herr Sondenbro — som Repræsentant for den ældre Bestyrelse — udbragte Skaalen for Foreningen, samt rettede en Tak til Herr og Fru Schou for det som sædvanligt gode Arrangement.

Der var Hurraraab og Munterhed trods November- vejret, og den gode Stemning øgedes, da man kom op til Kaffen hos Schou's, og en halv Snes uafhængte Ge- vinster fra »Det lille Lotteri realiseredes ved en rask Auktion, hvor særligt Herr Rodemester A. Johansen im- ponerede ved sine flotte Bud og bagefter talte baade smukt og vittigt for Kvinden og det varme Hjertelag, som burde raade i »D. g. M.«

Flere af vore Veteraner (baade i og udenfor Stiftelsen) saas i Kredsen, som jo nok var noget formindsket af de klimatiske Forhold, men alligevel indtager denne Aften — i det smaa — en pæn Plads blandt vore Stiftelses- sammenkomster.

Det vilde være os kært, om kommende Aar vore Bi- dragydere i større Antal vilde benytte Lejligheden til at gøre sig bekendt med den smukke Sag, de støtter, og glæde Foreningen med deres Besøg.

Jon.

Sommermøder.

Torsdag den 18. Juli: St. Mariedal.

Torsdag den 1. August: do.

Mødetid: Kl. 9.

B. F. D. S.

D. g. M.s Fane.

Naar Foreningen næste Aar fejrer sin Halvhundredaarsfest, vilde det da ikke være smukt, om vi samtidig kunde indvie vor egen Fane, som skænket af Damerne og bærende den historiske Dato vilde være et Minde og et Samlingsmærke for Fremtidens Vajsenhusianerforening.

Tilbud om Bidrag og Samarbejde bedes venligst adresseret til:

Fru A. Petersen, Nyvej 10 B⁴.
Fru Agnes Jensen, Thorvaldsensvej 24².
Fru J. Sondenbro, Frejsgade 5.

Frk. Julie Moberg, Forhaabningsh. Allé 30⁸.
Frk. Agnes Bach, Blaagaardsgade 9².
Frk. Laura Hansen, Blegdamsvej 108¹.

Den store Udflugt (se Forsiden)

finder først Sted **Søndag den 18. August** og gaar til **Udstillingen i Lund.**

Programmet er i Korthed følgende:

- Kl. 7³/₄. Mødested Havnegade. (Hjørnet ved Nyhavn).
- 8. Afgang med den af Foreningerne lejede Damper »Saltholm«.
- 9³/₄. Ankomst til Malmø. Fra Havnen spadserer Deltagerne til Hippodromen, hvis mægtige Lokaler udelukkende er forbeholdt Foreningerne, og hvor
- 10¹/₂. den medbragte Frokost spises.
- 12¹/₂. Afgang med Ekstratog til Lund.
- 12³/₄. Ankomst til Lund.
- 1—2. Besøg i Lunds Domkirke, hvor Krypten vil blive forevist af Kirkebetjeningen.
- 2—5. Besøg paa Udstillingen.
- 5¹/₂. Afgang fra Lund.
- 6. Middag i Hippodromen, bestaaende af: Smør, Ost - Kogt Lax - Lammesteg med Gemyser - Is.

Spisningen vil foregaa dels paa Gulvet, dels i Logerne i det store amfiteatraliske Lokale, der giver en lang større Samling paa Selskabet, end man er vant til i vore hjemlige Selskabslokaler. Musikken vil faa Plads i en særligt dertil indrettet Loge.

Efter Middagen Dans til Kl. ca. 10.

Kl. 10¹/₄. Afgang med »Saltholm« fra Malmø.

- 12. Ankomst til Havnegade.

Prisen for denne Tur — Damper, Jernbane, Besøg i Domkirken og paa Udstillingen, samt Middagen i Malmø — er kun Kr. 4,50 for Medlemmer. Besøgende betaler 5 Kr.

Der vil blive sørget for Sange ved Bordet; iøvrigt er Ordningen truffet med det for Øje, at give den enkelte Deltager den størst mulige Frihed indenfor den nødven- dige Ramme, og der vil være Tid nok til at se sig om saavel i Malmø som i Lund.

For det Tilfælde, at nogle af Deltagerne kunde ønske ikke at medtage Frokost, kan denne serveres à Kr. 1,50 i Hippodromen i Malmø.

Tegning er bindende og slutter 10. Aug. Bestyrelsen.

Cykletur.

Søndag den 7. Juli fra St. Hanstovr Kl. 9 pr. ad Strand- vejen til Rungsted, hvor den medbragte Frokost indtages; derfra til Hørsholm, gennem Rudeskov til Holte og hjem ad Lyngbyvejen. — I Tilfælde af ugunstigt Vejr om Mor- genen arrangeres i Stedet herfor en mindre Udflugt fra samme Mødested Kl. 2 Efterm., saafremt Vejret da til den Tid er bedre.

B. F. D. S.

Alle Forenings-Meddelelser sendes til Formanden, Hr. Fuldmægtig F. Petersen, Nyvej 10 B⁴. V.

Meddelelser til »Vajsenhusianerbladet« sendes enten til Formanden eller til Hr. Johs. Madsen, Bjelkes Alle 44, L.

**Aktieselskabet
Nordisk Brandforsikring,
København.**

Garantikapital: 4 Millioner Kroner
overtager
Brandforsikring og Indbrudsforsikring til billigste, faste Præmier og paa kulanteste Betingelser.

Hovedkontor: Rømersgade 3.

Opfordring!

Til en paatænkt Bog om Foreningens Historie i Anledning af Halvhundredaarsfesten vilde man være Vajsenhusianere og andre forbundne for saadanne Bidrag til Tekst og Billeder, som kunde tjene til at skabe et smukt og fyldigt Værk.

Særligt vil ældre og yngre Gruppebilleder og Portrætter af D. g. M.'s mere fremtrædende Personligheder være velkomne og skal efter Afbenyttelsen blive tilbageleverede i ubeskadiget Stand.

Eventuelle Breve bedes adresserede til Formanden,

Fuldmægtig **Fr. Petersen,**
Nyvej 10 B⁺, Kbhvn. V.

Vilh. Hansen & Co.

Materialhandel.

Tapet- og Farvehandel.

= Telefon 3017. =

30 Nørrebrogade 30.

København N.

Thorvald Bergs Eftf.

Indehaver: **SOPHUS JENSEN**

Børnedragter.

Købmagergade 32. Telf. 3740.

Badekort

à 5 Kr. pr. Stk.

faas ved Henvendelse til

ROBERT MØLLER

Marstalsgade 23.

Charcuteriforretningen
(J. D. Beauvais)

ved **Robert Larsen,**
Vimmelskaftet 47.

Største og fineste Udvalg i

**Paalæg, Conserves &
Delikatesser.**

Telefon 5779.

George Ogilvie's

Cigar- & Tobaksforretning

Herluf Trollesgade 18.

Telefon 24017.

**Bemærk: Fikse Nyheder i
Spadserestokke.**

**Anna Sheyes
Papirhandel.**

= Lykønskingskort, Album, =

= Æskepost, Visitkort, =

Billedbøger, Spil, Rammer etc.

Gothersgade Nr. 147.

Telefon 32,742 x.

Ligeved Farimagsgade.

Villiam Gällesen.

**Kokes
&
Briket
Jmpport**

12. Ved Stranden 12.

Gaa til **Søren Justsen,**

Kehler & Frost's Eftflg.

Pilestræde Nr. 46,

Telefon 22373 y

og køb Dem et nyt **Uhr**

eller lad det gamle reparere.

Forretn. grundl 1815.

Billige Priser.

DET FORENEDE DANSKE
LIVSFORSIKRINGSAKTIESELSKAB

HAFNIA

tegner livsvarige Livsforsikringer,
Kapitalforsikringer og Livrenter
ved dets herværende Generalagent:

JENS EMIL JUHL,

Nygade 4. — Telefon 3326.

Kontortid 9—4.

Træstes personlig 9—11 og 3—4.

Ledig Plads!

Nærværende Nr. er indleveret paa Posthuset den 5. Juli.